

TEBL

Dış İleri Bakanlığı ndan:

4982 SAYILI B LG ED NME HAKKI KANUNU VE BUNA BA LI

YÖNETMEL K UYARINCA KAR ILIKLILIK LKES

KAPSAMINDA BULUNAN ÜLKELER

HAKKINDA TEBL

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebli in amacı, Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel ki ilerin, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve buna ba lı Yönetmelik hükümlerinden yararlanarak gerçekle tirecekleri bilgi edinme ba vurularında, kar ılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkelerin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebli , Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel ki ilerin Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca gerçekle tirdikleri bilgi edinme ba vurularında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebli , 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve 19/4/2004 tarihli ve 2004/7189 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlü e konulan Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına li kin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4 – (1) Kar ılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkeler a a ıda belirtilmektedir.

- Amerika Birle ik Devletleri	Kazakistan
- Almanya Federal Cumhuriyeti	KKTC
- Arnavutluk	Kosta Rika
- Avustralya	Liechtenstein
- Avusturya	Litvanya
- Azerbaycan	Lüksemburg
- Arjantin	Macaristan
- Bulgaristan	Makedonya
- Çek Cumhuriyeti	Meksika
- Çin Halk Cumhuriyeti	Mali
- Danimarka	Malta
- Endonezya	Norveç

- Finlandiya	Pakistan
- Güney Kore (Kore Cumhuriyeti)	Paraguay
- Gürcistan	Portekiz
- Hırvatistan	Peru
- Hollanda	Polonya
- İngiltere	Rusya Federasyonu
- İrlanda	Romanya
- İsveç	Senegal
- İsviçre	Sırbistan
- İspanya	Slovakya
- İsrail	Slovenya
- İtalya	Tacikistan
- Japonya	Uruguay
- Karada	Ukrayna
- Kanada	Yunanistan

MADDE 5 – (1) Karşılıklı ilkesi kapsamındaki ülkelere ait ayrıntılı liste aşağıda belirtilmektedir.

ÜLKE	BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU VEYA BENZER BİR MEVZUAT BULUNMAKTA MI?	YABANCILAR (TÜRKLER) YARARLANABİLİYOR MU?	ÖZEL HÜKÜMLER
ABD	Bulunmakta. "Freedom of Information" ve "Federal Privacy Act"	Evet. Kamet eden gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Almanya	Bulunmakta. a) Federal Bilgi Edinme Hakkı Kanunu b) Tüketici Bilgi Yasası ve Çevre Bilgi Yasası (hem Federal, hem eyalet makamlarını bağlar) c) Adli Usul Kanunu (hem Federal, hem eyalet makamlarını bağlar-ilem dosyasını görme hakkıdır) d) 16 Eyaletten 8'inde Bilgi Edinme Yasaları mevcut, diğer 7 eyalette bulunmamaktadır.	Evet. a) Federal yasalar çerçevesinde yerli ve yabancı özel ve tüzel kişiler (herkes), ancak 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunumuza kıyasla daha dar. Eyalet makamlarını bağlamamaktadır. d) Baden-Württemberg, Hessen, Bavyera, Altın Saksonya, Rheinland-Pfalz, Sachsen, Sachsen-Anhalt ve Thüringen eyaletlerinde Bilgi Edinme Yasaları bulunmadığından yabancılar, bilgi edinme haklarını kullanamamaktadır.	-

		-münferit olay bazında ara tırılmasında fayda oldu u de erlendirilmekte.	
Afganistan	Bulunmamakta	Hayır	-
Avustralya	Bulunmakta. Bilgi Özgürlü ü Yasası (1982)	Evet Yabancı gerçek ve tüzel ki iler yararlanmakta.	-
Avusturya	Bulunmakta. Bilgi Verme Yükümlülü üne ili kin Kanun (1998) (Federal)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel ki iler yararlanıyor	En geç 8 hafta içinde yanıt verme yükümlülü ü var.
Arnavutluk	Bulunmakta. "Yabancıların Bilgi Edinme Hakkı ile lgili Avrupa Sözle mesi'ne 2000 yılında taraf olmu tur. Resmi Belgeler ile lgili Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (1999)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel ki iler yararlanıyor	-
Azerbaycan	Bulunmakta. Bilgi Edinme Hakkına li kin Kanun (2005)	Evet. Gerçek ve tüzel ki iler. Yabancılarla ilgili bir istisna getirilmemi tir.	-
Arjantin	Bulunmakta	Evet. Gerçek ve tüzel ki iler	Kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili ve mütetekabilyet ilkesi çerçevesinde
Banglade	Bulunmamakta	Hayır	-
Bahreyn	Bulunmamakta	Hayır	-
Belarus	Bulunmamakta	Hayır	-
Birle ik Arap Emirlikleri	Bulunmamakta	Hayır. Olay bazında de erlendirilmekte.	-
Bolivya	Bulunmakta.31.01 2004 tarihli kararname	Evet. Gerçek ve tüzel ki iler	-
Bosna-Hersek	Bulunmakta	Hayır. Sadece Bosna-Hersek vatanda ı gerçek ve tüzel ki iler yararlanıyor.	Yabancı gerçek ve tüzel ki iler taleplerini diplomatik misyonlar aracılı ıyla yapıyor.
Bulgaristan	Bulunmaktadır. "Law for Access to Public Information" (Md.4)	Evet. Yabancılar ve vatansızlar da yararlanıyor. Tüzel ki iler de yararlanıyor.	-
Çek Cumhuriyeti	Bulunmakta. "Law on Free Access to Information" (1999)	Evet. Yerle ik yerli/ yabancı gerçek/ tüzel ki iler yararlanıyor	Ba vuruların, Çekçe, ngilizce veya Almanca gibi ülkede yaygın dillerde yapılması gerekiyor.
Çin	Bulunmakta	Evet. Yabancı gerçek/tüzel ki ilerinin talepleri uluslararası hukuk ve mütetekabilyet ilkesi çerçevesinde de erlendiriliyor.	Bilgi taleplerine 15 gün içinde cevap verilmesi gerekiyor. (Devlet sırları, ticari sırlar ve ki iler bilgiler hariç)
Danimarka	Bulunmakta. "Danish Access to Public Administration Files Act" 1985	Evet	-
El Salvador	Bulunmamakta. Ancak Anayasanın 18. maddesi bu hakkı tanımakta	Hayır	-
Endonezya	Bulunmakta Bilgi Edinme Hakkı Kanunu(2008)	Evet.	Yabancılar, Büyükelçilikleri vasıtasıyla bilgi talebinde bulunabilmekte.
Etyopya	Bulunmamakta (yazılı bir mevzuat bulunmamakta)	Hayır. Ancak uygulamada gerçek ve tüzel ki iler, kendilerini ilgilendiren konularda bilgi talep edebiliyor.	-
Fas	Bulunmamakta	Hayır	-

Finlandiya	Bulunmakta a)Anayasa'nın 112. maddesi b)Hükümet Çalışmalarının Açıklaması	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Sağlık, vergi, idari düzenlemeler gibi hususlarda sınırlandırmalar olabilmekte.
Filipinler	Bulunmakta. Anayasa'nın 3. maddesinin 7. bölümü. (sadece Filipinler vatandaşlarına-bu hak da kanunla sınırlandırılabilir)	Hayır	-
Güney Kore	Bulunmakta. "Act on Disclosure of Information by Public Agencies" (1998)	Evet. kamet izni hamili olan veya akademik amaçla geçici olarak ülkede bulunan yabancılar ile ülkede ofisi bulunan yabancı tüzel kişiler yararlanıyor.	Devlet sırları, ticari sırlar, kişisel bilgiler hariç, Güney Kore Kamu Güvenliği Bakanlığı isim, kimlik numarası adres ve iletişim bilgileri ile yazılı/sözlü başvuruları yanıtıyor.
Gürcistan	Bulunmakta. Genel Daire Kanunu	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	Gizlilik derecesi olan bilgiler hariç
Hırvatistan	Bulunmakta. Bilgi edinme Hakkı Kanunu (2003)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Hindistan	Bulunmakta. "Freedom of Information Act" (2002) ve "Right of Information Act" (2005) Bu hak sadece Hint vatandaşlarına tanınmıştır.	Hayır.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanamıyor. Yasalarda yabancılar için bir düzenleme öngörülmemiştir.	En geç 30 gün içinde yanıtlama yükümlülüğü var.
Hollanda	Bulunmakta. Government Information Public Information Act" 1991	Evet. Yabancı ve yerli gerçek ve tüzel kişiler yararlanabiliyor.	-
Irak	Bulunmamakta	Hayır (Uygulamada bilgi talepleri sınırlı ölçüde karışılmaya çalışılmakta)	1990 yılında onaylanan "Irak Cum. ile Türkiye Cum. Arasında Adli ve Hukuki Birlik Anlaşması'nın 1. maddesi" Türklere kendilerini ve faaliyetlerini ilgilendiren konularda bilgi talep etme hakkı tanımaktadır.
İngiltere	Bulunmakta. Freedom of Information Act (2005)	Evet.	-
İsviçre	Bulunmakta a)Bilgilerin Korunmasına Dair Kanun b) Bilgi Edinmeye Dair Federal Kanun	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	-
İspanya	Açık bir kanun maddesi bulunmamakta.	Evet.Uygulamada yerli ve yabancılar bilgi talep edebilmektedir.	-
İrlanda	Bulunmamakta	Evet. Uygulamada Türk tüzel kişiler, doğrudan veya Büyükelçiliğimiz aracılığıyla başvuruları halinde yanıtlanıyor	-
İrlanda	Bulunmakta. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu "Freedom of Information Act."(1997)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	-
İsrail	Bulunmamakta. Bilgi Serbestliği Yasası (1998)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	-
İsveç	Bulunmakta. "Freedom of the Press Act."	Evet.Yabancı ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
İtalya	Bulunmakta	Evet. Yerli/yabancı özel/tüzel kişiler	-

		yararlanabiliyor	
Japonya	Bulunmakta. "Law Concerning Access to Information Held by Administrative Organs" (1999)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	Gizlilik derecesi olan bilgilerde yanıt verilmeyebiliyor. Ba vuruların Japonca yapılması tercih ediliyor.
Karada	Bulunmakta. Bilgiye Erişim Kanunu (2005)	Evet. Yerli ve yabancı özel ve tüzel kişiler	-
Katar	Bulunmamaktadır.	Hayır	-
Kazakistan	Bulunmamakta. Ancak Anayasa'nın 12. ve 18. maddesi bu hakkı tanımaktadır.	Evet. Uygulamada gerçek ve tüzel kişiler yararlanabilmektedir.	- kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili bilgileri talep edebilirler.
Kanada	Bulunmakta. "Access to Information Act." (1985)	Evet. Sürekli mukim tüm gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Kenya	Bulunmamakta	Hayır	Askeri ve güvenlik konuları hariç, "Citizens Advice Bureau" kısıtlama ve ayırım yapmaksızın sözkonusu talepleri karılıyor.
KKTC	Bulunmakta	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili bilgi talep edebilirler.	-
Kongo Dem.Cum.	Bulunmamakta	Hayır	-
Kuveyt	Bulunmamakta	Hayır	-
Küba	Bulunmamakta	Hayır	-
Kırgızistan	Bulunmamakta	Hayır	Anayasa'daki hüküm uyarınca, yerli/yabancı herkes başvurabilir. Uygulamada farklılıklar görülüyor.
Kosta Rika	Bulunmakta. Anayasa'nın 19. maddesi.	Evet. Yerli ve yabancılar aynı bireysel hak ve yükümlülüklerle sahip.	Yabancılar başvurularını diplomatik kanallardan yapmaları gerekiyor.
Libya	Bulunmamakta. Uygulamada, başvuruda bulunulabiliyor.	Evet. Yabancı gerçek ve kişiler, prensipte yararlanabiliyor.	-
Litvanya	Bulunmakta. 5008 sayılı Litvanya Devlet Kurumlarından ve Belediyelerden Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Lübnan	Bulunmamakta	Hayır (Fiili uygulama, kurumlar bazında ve bilgi talebinin içeriğine göre farklılık göstermekte)	-
Lüksemburg	Bulunmamakta. Bununla birlikte Meclis Dilekçe Komisyonu ve Ombudsman kurumları mevcuttur.	Yazılı mevzuat olmamasına rağmen, yerli ve yabancı vatandaşlar Ombudsman'a başvurabilmekte.	-
Liechtenstein	Bulunmakta Bilgilerin Korunmasına dair Kanun	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	-
Mali	Bulunmakta	Evet	-
Macaristan	Bulunmakta Kişisel Verilerin Korunması ve Kamuoyunu İlgilendiren Bilgilerine	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Özel kişilerle bağlantılı bilgilerine ülke dışına çıkarılması

	Açıklanmasına dair Kanun (1992)		yasak. Ba vuru sahibinin Macaristan'da olması gerekir.
Makedonya	Bulunmakta. Kamusal Bilgiye Özgür Eri im Yasası (2006)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel ki iler yararlanabiliyor.	-
Malezya	Bulunmamakta	Hayır	-
Meksika	Bulunmakta	Evet	-
Mısır	Bulunmamakta. Bununla birlikte çe itli kurumlarda farklı yöntemler mevcut.	Hayır	-
			-
Maldivler	Bulunmamakta	Hayır	-
Malta	Bulunmakta	Evet. Yerli/yabancı özel/tüzel ki iler yararlanabiliyor	-
Mikronezya	Bulunmamakta	Hayır	-
Mo olistan	Bulunmamakta. Anayasa'da vatanda lara dilekçe hakkı tanınmı tır.	Hayır. Ancak, uygulamada yabancı gerçek ve tüzel ki iler yararlandırılmaktadır. (Sadece yazılı ba vuru)	Gizlilik derecesi olan bilgiler hariç
Moritanya	Bulunmamakta	Hayır	-
Nepal	Bulunmakta	Hayır.Yabancı gerçek ve tüzel ki iler yararlanamıyor.	-
Norveç	Bulunmakta. "Freedom of Information Act" ve "Act Relating to Procedure in Cases Concerning Public Administration	Evet.Yerle ik yerli/yabancı gerçek/tüzel ki iler yararlanıyor.	Bilgi taleplerine 14 gün içinde cevap verilmesi gerekiyor.
Nijerya	Bulunmamakta	Hayır	-
Oman	Bulunmamakta	Hayır	-
Özbekistan	Bulunmamakta	Hayır	-
Palau	Bulunmamakta	Hayır	-
Pakistan	Bulunmakta Freedom of Information Ordiance (2002)	Evet. Yabancı tüzel ki iler konusunda herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.	-
Paraguay	Bulunmakta a) Anayasa'nın 28. maddesi b) " dari effalık ve Bilgiye Eri im" ba lıklı kanun	Evet. Gerçek ve tüzel ki iler	Talebe ili kin sebep belirtmek zorunda.
Portekiz	Bulunmakta. Anayasa'nın 268. maddesi ve dari belgelere Eri im Kanunu (2007)	Evet. Gerçek ve tüzel ki iler kendileriyle ilgili bilgi talep edebilirler	-
Peru	Bulunmakta. 26366 sayılı yasa	Evet. Yerli/yabancı özel ki iler yararlanabiliyor	Ba vurular, Ulusal Kamu Kayıtları Sistemi ve Peru Kamu Kayıtları Amirli ine 001-2002-JUS sayılı Yönetmelik çerçevesinde yatırılacak harç ile yapılıyor.
Polonya	Bulunmakta. Anayasanın 61.nci maddesi ile Kamu Bilgilerine Eri im Kanunu (2001)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel ki iler yararlanıyor	-
Rusya Federasyonu	Bulunmamakta. Ancak Anayasanın 29. maddesi bu hakkı tanımakta	Evet	Devlet sırrı olarak görülenler konular hariç.
Romanya	Bulunmakta a)Kamuyu Igilendiren Bilgilere Serbestçe Eri im Kanunu (2001) b)Gizli Bilgilerin Korunması Hakkında Kanun (2002)	Evet. Gerçek ve Tüzel ki i	-

Senegal	Bulunmakta	Evet.	-
Slovenya	Bulunmakta.	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili bilgi talep edebilirler.	Hükümet dışı otorite (Information Commissioner) aracılığıyla mümkün
Sırbistan	Bulunmakta. Bilgiye Erişim Kanunu (2004)	Evet. Yerli ve yabancı özel ve tüzel kişiler.	-
Slovakya	Bulunmakta Bilgiye Serbest Erişim Kanunu	Evet. Gerçek ve Tüzel kişiler	-
Singapur	Bulunmamakta. Bununla birlikte uygulamada bilgi talepleri e-posta yoluyla iletilebiliyor.	kamet izni olan yabancılar da e-posta ile başvurabiliyor.	-
Srilanka	Bulunmakta. "Freedom of Information"(2003)	Hayır. Yabancılar için herhangi bir düzenleme yok.	-
Suriye	Bulunmamakta	Hayır	Suriye Nüfus dairesi, Suriye'de yaşayan yabancılarla ilgili olarak sadece doğum, ölüm, evlenme ve boşanma gibi hususlarla ilişkin bilgileri kayda geçirmekte ve talep halinde bu konularda bilgilendirmektedir. Sadece gerçek kişiler bu haktan yararlanabilmektedir.
Suudi Arabistan	Bulunmamakta	Hayır	Yabancı gerçek/tüzel kişiler yerel makamlardan bir Suudi vatandaş aracılığıyla bilgi alabiliyor.
Tacikistan	Bulunmakta a) Bilgi Hakkında Kanun b) Enformatizasyon Hakkında Kanun c) Bilgi Koruma Hakkında Kanun	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler (Çevre Erkin bilgi edinme hakkı konusunda şeffaf olmadığı söylenebilir)	-
Tanzanya	Bulunmamakta	Hayır	Gerçek kişiler ilgili makama doğrudan, tüzel kişiler ise "Tanzanian Investment Center" aracılığıyla başvuruyor.
Tunus	-	-	-
Türkmenistan	Bulunmamakta	Hayır (Uygulamada, verilen dilekçe 3 gün içinde işleme konulması gerekmektedir. Ancak, uygulamada aksaklıklar var.)	-
Uganda	Bulunmamakta	Hayır	Yabancı özel/tüzel yerel makamlardan bilgi edinme hakkına sahipler

Uruguay	Bulunmakta	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Kişi, neden bilgi talep ettiğini açıklamak zorunda
Ukrayna	Bulunmakta. Bilgi Edinme Kanunu	Evet	-
Vietnam	Bulunmamakta	Hayır. (Ancak, gerçek ve tüzel kişiler, devlet kurumlarınca gerçekleştirilen somut işlemler hakkında, yönetmelikler uyarınca, bilgi talep edebilmektedir)	-
Venezuela	Bulunmamakta. Bununla birlikte Anayasa'nın 58. maddesi benzeri bir hak tanımakta, ancak uygulamada mümkün olmamaktadır.	Hayır	-
Yunanistan	Bilgi edinmeyle ilgili farklı düzenlemeler bulunmaktadır. 2690 sayılı "veri işlemleri Kanunu" ve "Anayasa'nın 5A maddesi", bunların önemli olanları.	Evet. Yerli-Yabancı ve "mütekabiliyet ilkesi" ekinde sınırlama bulunmamaktadır.	- Yabancı gerçek ve tüzel kişilerin resmi ikamet/kuruluş izni sahibi olması gerekir.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Tebliği Dışişleri Bakanı yürütür.